

Dels manuals a les edicions d'artista

Pomponi Mela. *Pomponius Mela, Iulius Solinus, Itinerarium Antonini Aug., Vibius Sequester, P. Victor De regionibus vrbis Rom[ae], Dionysius Afer De situ orbis Prisciano interprete*. [Toscolano Maderno]: Alexander Paganinus, mensis Augusti MDXXI. [1521]

Ubbo Emmius. *Graecorum respublicae*. Lugd. Batavorum [Leiden]: ex Officina Elseviriana, 1632-1644. 2 vol. Vol. 1

Medicina Salernitana, id est, conservandae bonae valetudinis praecepta. Nova editio melior et aliquot medicis opusculis auctior. Genevae [Ginebra]: apud Iacobum Stoër, 1638

Traiano Boccalini. *Pietra del paragone politico*. Cosmopoli [i.e. Amsterdam]: [s.n.], 1671

Constitution de la République Française. A Paris: Imprimerie de Crapelet, an IV [1795 o 1796]

Juan Cau y Aner. *Tablas aritmeticas al alcance de los niños*. Barcelona: en la libreria de José Lluçh..., 1818

Carta constitucional da monarchia portugueza, decretada, e dada pelo Rei de Portugal e Algarves D. Pedro, Imperador do Brasil aos 29 de abril de 1826. Lisboa: na Impressão Regia, 1826

Las Cortes de España, ó, Coleccion de piezas correspondientes á ellas desde el Estatuto Real hasta los reglamentos de ambos estamentos... Barcelona: Impr. de A. Bergnes y Comp., 1834

Jaume Massó i Torrents. *Lo Freser*. Barcelona: Imp. de L. Obradors, 1883. (Catalunya per sos rius)

L. Mazzocchi, L. *Memorial técnico: colección de fórmulas, tablas y reglas prácticas de aritmética, algebra...* 3a ed. corr. y reformada. Madrid: E. Dossat, [19--]

Missatge del President Wilson endreçat al Congrés dels Estats Units el 8 de janer de 1918: traducció catalana. Barcelona: [Imp. L'Avenc], 1918

Le plus petit atlas du monde. Lyon: Editions IAC, [193-]

Organització Internacional del Treball. *Constitution of the International Labour Organisation*. New Delhi: International Labour Office, 1994

Manifeste de l'Unesco sur la bibliothèque publique. Paris: Association des Bibliothécaires Français, 1995. (Collection le trois-demi)

Libro llamado Consulado de Mar. [Barcelona: Ramos & Arroyo, Abogados], DL 2003. (Navidad siglo XXI)

Carta dels drets fonamentals a la Unió Europea. Paris: Éditions Biotop, 2010. (Le mini libre)

Gaziél. *A Napoli e dintorni*. [Napoli]: Libreria Dante & Descartes, cop. 2013. (Storie in trentaduesimo; 19)

Wilfredo Prieto. *Loophole*. Barcelona: ArtsLibris, [2018]. (Sèrie AL). 4 vol.

Dels almanacs als llibres per a infants

Dionís Jeroni Jorba. *Dionysii Iorbae Elegantes et copiosae Latinae linguae phrases...* Barcinone: apud Hubertum Gotart, 1585

Antonio Briccio. *Ariadne rhetorum...* Taurini [i. e. Torí]: typis Bartholomaei Zapatae, 1659

Kalendarario manual y guía de forasteros en Madrid: para el año de... [Madrid]: en la Real Imprenta de la Gazeta, [1744-1837]. Any 1791

[*Le petit Nostradamus: almanach pour l'année ...*]. [Paris: Janet, ca. 1800]

Les grands exemples. A Paris: chez Janet..., [1806?]

El secretario fiel... [Madrid : s.n., 18--18--]. Any 1807

José López de la Huerta, Nicasio Alvarez de Cienfuegos. *Sinónimos castellanos*. Madrid: Impr. Real, 1830

Calendario del obispado de La Habana para el año... [Habana]: [editor no identificat], [entre 1830 i 1838?-1891?]. Any 1856

El diamantino. Paris: Laplace, Sanchez y Ca., [ca. 1875]

Francesca Bonnemaison. *Lo llop y la guilla*. Barcelona: Impr. La Catalana: [L'Arxiu, llibr. de J. Batlle], [189-?]. (Biblioteca infantil)

Português – hispanhol. Leipzig: Schmidt & Günther, [19--?]. (Diccionario Liliput; 59)

F.E.A. Gasc. *The smallest French and English dictionary in the world*. Glasgow: David Bryce and Son [etc.], [19--?]

El castillo de las siete tortas. [Madrid]: S. Calleja, [190-?]. (Juguetes instructivos. Serie I; 7)

El mago de Villaviciosa. [Madrid]: S. Calleja, [190-?]. (Juguetes instructivos. Serie II; 34)

El collar de perlas. [Madrid]: S. Calleja, [190-?]. (Juguetes instructivos. Serie V; 88)

Los sustos de Perico. Madrid: Saturnino Calleja, [191-?]. (Juguetes instructivos. Serie V; 95)

Misal para los niños. Barcelona: Librería Religiosa, [1914]

Poesies catalanes per als nens. Barcelona: Edit. Muntañola, 1917 (Biblioteca Muntañola; 1)

Victòria Delclòs. *La reina dels nans*. Vich: A. Artís, impr., [1922]. (Contes de La mainada. 3a dotzena; 6)

1a comunió de mi muñeca. [S.l.: s.n., 194-?]

10 cuentos infantiles. [S.l.: s.n., 195-?]. 8 vols. Vol. 1

El libro de mi muñeca. Barcelona: Exclusivas Durve, [195-]

Las flores de mi jardín. Barcelona: Exclusivas Durve, [195-]

Bendita la luz del día y el Señor que nos la envía. [S.l.: s.n., 195-]

Los tres caballeros. Barcelona: Ediciones B: Distribuciones Periódicas, 1988. (Mini infancia; 11)

La Cenicienta. Barcelona: Ediciones B: Distribuciones Periódicas, 1988. (Mini infancia; 12)

Narcisa Freixas. *Cançons d'infants*. Barcelona: [Casa de Caritat de la Diputació de Barcelona], [1988]

Dictionnaire Lilliput Langenscheidt français-espagnol. Berlin; Schöneberg: Langenscheidt KG., [1990 o post.]

Bibliografia

Charles Nauroy. *Bibliographie des impressions microscopiques*. Paris: Charay Frères éditeurs, 1881

Ramon Miquel i Planas, "Algunes edicions-miniatura catalanes" a *Bibliofilia: recull d'estudis, observacions, comentaris y notícies sobre llibres en general y sobre qüestions de llengua y literatura catalanes en particular*. Barcelona: Miquel-Rius, 1911-1921. Col. 541-545

Kurt Freyer, Robert W. Petri. *Mikrobibliion: Das Buch von den Kleinen Bücher*. Berlin: Horodisch & Marx Verlag, 1929

Josep Gibert. *Els llibres miniatura*. Il·lustrat per Antoni Camps i Galles. Barcelona: Millà, 1950

Pequeños y exquisitos: tesoros en miniatura: Madrid, Museo Nacional de Artes Decorativas, del 12 de abril al 31 de mayo de 2000. [Comisaria: Dolores Baldó]. Madrid: AFEDA, cop. 2000

Manuel García de Fuentes Churruca. *Microbibliografía cervantina = Cervantes' microbibliography*. [Marbella: Manuel García de Fuentes Churruca], DL 2005

The Neale M. Albert Collection of miniature designer bindings: a catalog of an exhibition held at the Grolier Club September 13 – November 4, 2006. Photographs by Tom Grill. New York: Grolier Club: Piccolo Press, 2006.

Anne Bromer, Julian I. Edison. *Miniature books: 4000 years of tiny treasures*. New York: Abrams in association with Grolier Club, 2007

Al pot petit...

Libres miniatura i microscòpics a la BC

Del 18 d'abril al 18 de maig de 2019

Espai Zero

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Horari de visita

De dilluns a divendres, de 9 h a 20 h
Dissabtes, de 9 h a 14 h

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital 56 - 08001 - Barcelona
Tel. 93 270 23 00 - A/e: bustia@bnc.cat

www.bnc.cat

Al pot petit...

Llibres miniatura i microscòpics a la BC

Maquetes de vaixells dins d'ampolles de vidre, cases de nines minúscules, soldadets de plom mil·limètrics, bonsais... Les coses petites solen despertar una certa fascinació, ja sigui per la seva aparent fragilitat, o bé per la seva dificultat d'execució o construcció. Els llibres no s'han escapat d'aquesta mirada curiosa.

Centrant-nos en la lletra impresa, des dels inicis de la impremta ja trobem llibres de format petit, produïts més aviat per un sentit pràctic que no pas pel fet de crear una peça singular. Al segle XIX es produeix l'esclat d'aquest tipus d'edicions, lligat a l'evolució de les tècniques d'impressió i de reproducció d'imatges.

Actualment hi ha un cert consens en la mida de 7'5 cm per considerar que un llibre és de format miniatura. Tot i que hi ha impresos antics de mida semblant, segons els experts aquesta convenció no és aplicable de manera retrospectiva. La consideració de microscòpic es relaciona amb la mida de la tipografia i amb la dificultat de lectura a ull nu.

La Biblioteca de Catalunya té una col·lecció dedicada a aquest tipus d'edicions: la Col·lecció Microscòpica. Va ser iniciada l'any 1964 amb l'obra *Missatge del President Wilson endreçat al Congrés dels Estats Units el 8 de janer de 1918* i actualment compta amb més de tres-cents exemplars. D'edicions menudes, però, n'hi ha també a altres col·leccions. Tipològicament, trobem des de llibres de devoció popular, textos sagrats i litúrgics, fins a almanacs, com també obres literàries –clàssics, obra cervantina-, diccionaris, obres adreçades al públic infantil o textos de caire jurídic.

Amb aquesta mostra us convidem a fer un passeig pels impresos de format petit a les col·leccions de la BC, des del segle XVI fins a les darreres col·leccions editorials del segle XXI.

Marta Navarro Nogueras
Secció de Reserva Impresa i Col·leccions Especials

Nota: l'ordenació de les peces exposades respon a criteris temàtics/tipològics. El llistat és cronològic per data de publicació de les peces de cada vitrina

La filosofia i la religió

Pere Alfons de Burgos, Pere. *Libellus de misericordia Dei...* Barcinone: apud Claudium Bornat, 1561

Biblia ad vetustissima exemplaria castigata. Antuerpiae: ex officina Christophori Plantini, 1567. 5 vol. Vol.2

Ramon Llull. *Ars brevis illuminati doctoris magistri Raymundi Lull.* Parisiis: apud Aegydiu Grabinum..., 1578

Pere Màrtir Moixet. *Exercici quotidiana perals confreres de nostra Senyora del Roser.* Y en esta segona impressió anyadit lo Rosari perpetuo y la oracio de sant Augusti. En Barcelona: per Elena Déu viuda..., 1650

Santa Teresa de Jesús. *Sententiae spirituales ex operibus.* Valentiae: Fuster, 1651

Vicent Saper. *Ioyell precios y adorno de la anima deuota que vol perfetament agradar a Deu.* Estampat en Barcelona: en casa Francisco Cormellas... per Jacinto Andreu...: a costa dels germans de la Tercera Regla, 1668.

Summari de les Constitutions i regles tretes de les bulles pontificies. En Perpinya: en casa de Ioan Figuerola, 1668

Oficio de la Semana Santa segun el missal y breuiario romanos. En Amberes: en la empremta Plantiniana de Balthasar Moreto, 1675

Miquel Ferrando de la Cárcel. *Tractat dels vicis, y mals costums de la present temporada.* En Mallorca: en la estampa de Melcion [sic] Guasp, imprecor [sic], 1694

Pierre Gautruche. *Epitome de la fabelosa de los dioses.* Barc. [Barcelona]: en casa de Mariano Soldevila..., [ca. 1740]

Milicia angelica. En Lerida: por Thomas Senant ..., 1747

Sant Benet, abat de Montecassino. *Regla de el gran patriarcha S. Benito.* En Madrid: por Andrés Ortega..., año de M.DCC.LVIII. [i.e. 1759]

Sant Benet, abat de Montecassino. *Regla de el Gran Patriarcha San Benito.* En Madrid: por Andrés Ortega..., año de M.DCC.LXXI. [1771]

Los cuatro santos evangelios. Barcelona: imprenta de Manuel Texéro: véndese en la libreria de Francisco Font..., [ca. 1800]

Pierre-Joseph Proudhon. *Pensées sociales et morales.* Paris: Lib. Payot et Cie, [18--?]. (Bibliothèque miniature)

Meditaciones para el santo sacrificio de la misa. Barcelona: Impr. de Brusi, 1821

Roquer, Josep. *Bona nit.* 2a ed. Vich: Real Impr. de I. Valls, 1834

Modo practich de resar la corona dels set dolors de Maria Santissima. Gerona: Agustí Figaró, [ca. 1836]

De Imitatione Christi libri quatuor. Nova ed. accuratissime emendata... Lugduni: apud Pélagaud, Lesne et Crozet, 1837

[Alcorà]. [19--]

Sefer Tehilim meduyak hetev 'al pi ha-masorah. Berlin: [Bi-defus Traviṣ u-beno], 1932

El Padre Nuestro. [Munich: Waldmann & Pitzner, 196-?]

La literatura

Jacopo Sannazaro. *Rime.* Novamente corrette & reviste. In Venetia: Heredi di Pietro Deuchino, 1588

Luci Anneu Sèneca. *L. Annaei Senecae et aliorum Tragoediae.* Editio prioribus longe correctior. Amsterodami [Amsterdam]: Ioann. Ianssonium, MDCXXVIII [1628]

Michael Hoyer. *F. Michaelis Hoyeri Ausgustiniani tragoediae aliaque poëmata.* Editio secunda. Antuerpiae: apud Hen. Aertssens, 1641

Píndar. *Ta toy Pindaroy Nemea.* Glasguae [Glasgow]: excudebant R. & A. Foulis, 1757

Fedre; Luci Anneu Sèneca. *Phaedri Fabulae. L. Annaei Senecae ac Publii Syri Sententiae.* Aureliae: sumpt. Couret de Villeneuve ..., 1773

Francesco Petrarca. *Le rime del Petrarca.* Londra: presso C. Corrali; a spesi di G.Pickering, 1822

Edward Young. *The complaint, or, Night thoughts.* London: printed for Jones & Co., 1822

José María de Barberá. *La prosa dels difunts.* Tarragona: Imprempta de Francisco Aris, 1858

Melchor de Palau. *Desde Belén al Calvario.* [Barcelona]: [Tipografia Católica], 1877

Francesco Petrarca. *Le rime di Petrarca.* Venezia: Ferd. Ongania, 1879

Emilia Pardo Bazán. *Jáime.* Madrid: Imp. de A. J. Alarí, 1881

Cançoneret català. Llibre de bons amonestaments, per fra Anselm Turmeda. Romiatge del venturos Pelegri ab les cobles de la mort. [A cura d'A. Bulbena Tosell]. Barcelona: Pan Riera y Sans, [1891]

Miquel i Solà, Jordi. *La vida de Sant Jordi, patró de Catalunya.* Barcelona: [L'Avenç], 1911

Bonaventura Carles Aribau. *La patria.* Barcelona : Imp. La Neotípia, 1921. (Biblioteca Minúscula Catalana ; 1)

Luís de Camões. *Os Lusíadas.* Leipzig: Schmidt & Günther, [1928]

Rubén Darío. *Sonatina; Marcha triunfal.* Barcelona: Talleres Ortega, 1941

Madame de La Fayette. *La condesa de Tende.* Madrid; Barcelona: Grano de Arena, 1941. (Grano de arena)

Oscar Wilde. *Poemas en prosa.* Madrid; Barcelona: Grano de Arena, 1941. (Grano de arena)

Santos Bosch. *Enrico Caruso.* Barcelona: Ediciones G.P., [195-?]. (Enciclopedia Pulga; 1)

Emilio Salgari. *El correo de California.* Barcelona: G.P., DL 1959. (Enciclopedia Pulga; 494)

La llegend de Sant Jordi. [S.l.: Gerfa, 1972 o post.]

Emily Brontë. *Cumbres borrascosas.* Barcelona: Planeta deAgostini, DL 2003. (Joyas literarias en miniatura. Las grandes obras del siglo XIX)

Michel Ondaatje. *El paciente inglés.* [Barcelona: RBA Coleccionables], cop. 2004

Els cervantins

Miguel de Cervantes Saavedra. *Vida y hechos del ingenioso cavallero D. Quixote de la Mancha.* Barcelona: por Juan Jolis..., [1755]. 4 vol. Vol. 1

Miguel de Cervantes Saavedra *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Paris: Baudry: Teof. Barrois, 1825. 6 vol. Vol 1.

Miguel de Cervantes Saavedra. *Werke.* Zwickau: im Verlage der Gebrüder Schumann, 1825-1829. 16 vol. *Lehrreiche Erzalungen* [Novelas ejemplares]. Vol. 1

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Barcelona: Impr. de A. Bergnes y Comp., 1832. 6 vol. (Biblioteca selecta, portàtil y económica. 1a serie). Vol. 1

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* 2a ed. en miniatura, por Joaquin Maria de Ferrer. Paris: [Impr. de Julio Didot], 1832. 2 vol. Vol. 1

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Nueva ed., conforme a la corregida y anotada por Eugenio de Ochoa. Barcelona: Librería de los SS. A. Pons y Ca., 1845. 6 vol. Vol. I

Miguel de Cervantes Saavedra. *Novelas de Miguel Cervantes.* 2a ed. Madrid: Impr. de A.P. Dubrull, 1884

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Zaragoza: Tip. Comas Hermanós, 1885. (Biblioteca de publicaciones microscópicas). 4 vol. Vol. 1

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Ed. microscópica. Madrid: Saturnino Calleja; Méjico: Herrero Hermanos, 1903

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* Ed. dedicada al dignísimo Cuerpo Escolar. Barcelona: A. López Robert Impr., 1905. 36 vol.

Miguel de Cervantes Saavedra. *Rinconete y Cortadillo.* Madrid: Bib. "La Tipografía", 1907

Miguel de Cervantes Saavedra. *Don Quijote de la Mancha: primera [--tercera] serie.* Paris: R. Roger y F. Chernoviz, [1910?]. 3 vol.

Lux. *La España libertaria.* [S.l.: Pulgón-Iberia, 1939?]. (Servidores de la verdad)

Miguel de Cervantes Saavedra. *D. Quijote de la Mancha: fragmentos.* Barcelona: Imprenta Escuela de la Casa P. de Caridad, 1945

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha.* [Ed. centenario]. Madrid: Mayfe, 1947. 2 vol.

Azorín. *La ruta de don Quijote.* Madrid: Aguilar, cop. 1951. (Crisol; 04)

Miguel de Cervantes Saavedra. *Don Quijote de la Mancha.* [S.l.: s.n., 1972 o post.]

Miguel de Cervantes Saavedra. *El ingenioso hidalgo don Quixote de la Mancha.* Primera parte. Bucaramanga: (Sic), 2005

Miguel de Cervantes Saavedra. *Don Quijote de la Mancha.* Lima: Los Libros más Pequeños del Mundo, 2006. 2 vol.